

«قیصر امین پور»

اعلام و اشخاص

<p>در سال ۱۳۳۸ در گتوند خوزستان به دنیا آمد.</p> <p>مدرک دیپلم خود را در دزفول گرفت. دو رشتهٔ جامعه‌شناسی و پزشکی را نیمه رها کرد و در نهایت در رشتهٔ ادبیات فارسی دکترا گرفت.</p> <p>ادبیات فارسی</p> <p>در کوچهٔ آفتاب، تنفس صبح، مثل چشمه مثل رود، به قول پرستو، آینه‌های ناگهان</p> <p>در ۴۸ سالگی در پاییز ۱۳۸۶ در تهران دیده از جهان فروبست.</p>	<p>۱ زادگاه - تولد</p> <p>۲ زندگی‌نامهٔ مختصر</p> <p>۳ رشتهٔ تحصیلی</p> <p>۴ آثار</p> <p>۵ وفات</p>
--	---

معنا	واژه	معنا	واژه
آسوده‌خاطر، راحت	فارغ	ابتدای فصل بهار	نوبهار
آزاد	رها	آشوب و فریاد، مهمه	غوغا
کوچ کردن یا همراه شدن	رهسپارشدن	تازه رسیدن	از گرد راه رسیدن
کرانهٔ آسمان	افق	صورت	چهره
پیغام‌بر؛ کسی که پیغام را می‌برد	پیغمبر	بلندشدن	برخاستن
زیارت‌کننده، دیدارکننده	زائر	حرکت کردن	غلتیدن
مقبرهٔ بزرگان دین و اولیای خدا؛ بارگاه	حرم	جاودان، همیشگی	ابد
نام حشره‌ای که از خود صدا تولید می‌کند، سیرسیرک	زنجره	غمگین و ناراحت بودن	دل تنگ بودن
آرزو، میل، خواسته	کام	باد خنک	نسیم
شکوفاشدن	بازشدن غنچه	مشغول کاری شدن	گرم کاری شدن

واژگان

درس اول. زنگ آفرینش

۱۶ تا افق‌های دور کوچ کنم باز پیغمبر بهار شوم

معنی تا کرانه‌ها (مرزهای) دوردست سفر کنم و پیام‌آور فصل بهار باشم.

۱۷ جوجه‌های کبوتران گفتند: کاش می‌شد کنار هم باشیم

معنی کبوترهای کوچک با هم گفتند: ما آرزو داریم که همیشه کنار هم باقی بمانیم.

۱۸ تسوی گلدسته‌های یک گنبد روز و شب زائر حرم باشیم

معنی و در گلدسته‌های یک گنبد روز و شب (برای همیشه) زیارت‌کننده حرم (بزرگان) باقی بمانیم.

۱۹ زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد

معنی زنجره (حشره‌ای کوچک) زنگ تفریح را زد و دوباره سروصدا و فریاد کلاس را پُر کرد.

۲۰ هر یک از بچه‌ها به سوئی رفت و معلم دوباره تنها شد

معنی هر کدام از بچه‌ها (دانش‌آموزان) به سمتی رفتند و معلم دوباره تنها ماند.

۲۱ با خودش زیر لب چنین می‌گفت: آرزوهایتان چه رنگین است

معنی معلم زیر لب و پنهانی با خودش می‌گفت: آرزوهای شما بچه‌ها چه‌قدر رنگین و زیباست!

۲۲ کاش روزی به کام خود برسید بچه‌ها آرزوی من این است

معنی بچه‌ها آرزوی من این است که شما همه روزی به آرزوهایتان برسید.

حکایت: اندرز پدر

«سعدی شیرازی»

مشرف‌الدین سعدی / شیراز

آموزش‌های مقدماتی را در زادگاه خود فراگرفت. برای اتمام تحصیلات به بغداد رفت و با هدف دانش‌اندوزی به کشورهای عربی سفر کرد و پس از ۳۵ سال به شیراز برگشت.

بوستان (شعر) / گلستان (نثر همراه با شعر) / دیوان اشعار. به مجموعه بوستان، گلستان و دیوان اشعار «کلیات سعدی» می‌گویند.

۱ نام - زادگاه

۲ زندگی‌نامه مختصر

۳ آثار

اعلام و اشخاص

معنا

واژه

معنا

واژه

آغوش

بیدار نمی‌شود

نماز صبح به‌جا آوردن

ناآگاهی، بی‌خبری

انگار

بهرتر

اطراف

نخوابیدن

کنار

سر بر نمی‌دارد

دوگانه‌گزاردن

غفلت

گویی

به

گرد

دیده‌نیستن

کودکی، خردسالی

شکرگزار، عبادت‌کننده

شب‌زنده‌دار

هم‌جوار، همراه

چشم

کتاب آسمانی، قرآن کریم

گروه

خوابیده

طفولیت

متعبد

شب‌خیز

خدمت

دیده

مصحف

طایفه

خفته

واژگان

سوالات درس اول

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر

۱) ابیات و عبارات زیر را به نثر ساره و روان بنویسید.

- ۱ همه شب دیده بر هم نبسته و مصحف عزیز بر کنار گرفته.
- ۲ از اینان یکی سر بر نمی دارد که دو گانه ای بگزارد.
- ۳ غنچه هم گفت: گرچه دل تنگم / مثل لبخند باز خواهم شد.
- ۴ بچه ها گرم گفت و گو بودند / باز هم در کلاس غوغا بود
- ۵ کاش با باد رهسپار شوم.
- ۶ تا افق های دور کوچ کنم / باز پیغمبر بهار شوم
- ۷ توی گلدسته های یک گنبد / روز و شب زائر حرم باشیم
- ۸ کاش روزی به کام خود برسید.
- ۹ در ایام طفولیت متعبد و شب خیز بودم.
- ۱۰ تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی

ب) واژگان

۲) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.

- ۱ زنگ تفریح را که زنجره زد.
- ۲ کاش روزی به کام خود برسید.
- ۳ یکی سر بر نمی دارد که دو گانه ای بگزارد.
- ۴ همه شب دیده بر هم نبسته.
- ۵ یاد دارم که در ایام طفولیت متعبد و شب خیز بودم.
- ۶ مصحف عزیز بر کنار گرفته.
- ۷ یاد دارم که در ایام طفولیت متعبد و شب خیز بودم.
- ۸ روز و شب زائر حرم باشیم.

ج) درک مطلب

۳) به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱ منظور از جمله «می خواهم آفتاب شوم» چیست؟
- ۲ منظور از واژه «گرم» در این بیت چیست؟
«با نسیم بهار و بلبل باغ
گرم راز و نیاز خواهیم شد»
- ۳ منظور از «در پوستین خلق افتادن» در عبارت «تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی» چیست؟

د) دانش های ادبی

۴) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۱ یکی از مجموعه اشعار قیصر امین پور است.
- ۲ گلستان اثر شعر و نثر به هم آمیخته است.
- ۳ به مجموعه بوستان و گلستان و دیوان اشعار می گویند.

۵) به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱ دو اثر از آثار قیصر امین پور را نام ببرید.
- ۲ کدام یک از ابیات زیر «شخصیت بخشی» دارد؟
- الف) شبم از روی برگ گل برخاست / گفت: می خواهم آفتاب شوم
- ب) صبح یک روز نوبهاری بود / روزی از روزهای اول سال

پاسخ سوالات درس اول

۳ کلیات سعدی

پاسخ ۵

- ۱ مثل چشمه، مثل رود - آینه‌های ناگهان
 ۲ الف) برخاستن شب‌نم از روی گل تشخیص است، چون برخاستن به معنی از جایی بلند شدن، ویژگی انسانی است.

ه) دستور زبان

پاسخ ۶

- ۱ «دانه آرام بر زمین غلتید / رفت و انشای کوچکش را خواند»
 (۱) (۲) (۳)
 ۲ ب) باز موضوع تازه‌ای داریم / آرزوی شما در آینده است
 (۱) (۲)
 ۳ ج) گفت: باغی بزرگ خواهیم شد / تا ابد سبز سبز خواهیم ماند
 (۱) (۲) (۳)

و) نوشتار و املا

پاسخ ۷

- ۱ غریب
 ۲ گزاردن - گذاردن
 ۳ درست‌نویسی
 ۴ هم‌آوا

پاسخ ۸

- ۱ درست
 ۲ نادرست

پاسخ ۹

- ۱ طفولیت
 ۲ تفریح

پاسخ ۱۰

- ۱ گزینه ۲

پاسخ ۱۱

- ۱ اساس
 ۲ فارغ
 ۳ برخاست

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر

پاسخ ۱

- ۱ در تمام طول شب بیدار بودم و قرآن در آغوش داشتم (قرآن می‌خواندم).
 ۲ از این‌ها یک نفر بیدار نمی‌شود که نماز صبح بخواند.
 ۳ اگر چه غمگینم مثل لبخند شکوفا خواهم شد.
 ۴ بچه‌ها مشغول صحبت کردن بودند و در کلاس شور و هیجان برپا بود.
 ۵ ای کاش همراه با باد کوچ کنم.
 ۶ تا کرانه‌های دور کوچ کنم و پیام‌آور بهار باشم.
 ۷ در گلدسته‌های گنبد همیشه و در هر حالی زیارت‌کننده حرم (بارگاه) باشیم.
 ۸ ای کاش روزی به آرزوی خود برسید.
 ۹ در هنگام کودکی اهل عبادت و شب‌زنده‌داری بودم.
 ۱۰ تو نیز اگر می‌خواهیدی بهتر از این بود که غیبت و بدگویی مردم را بکنی.

ب) واژگان

پاسخ ۲

- ۱ نام حشره‌ای که از خود صدا تولید می‌کند، سیرسیرک
 ۲ آرزو
 ۳ نماز صبح
 ۴ چشم
 ۵ شکرگزار، عبادت‌کننده
 ۶ کتاب و در اینجا به معنای قرآن است.
 ۷ شب‌زنده‌دار
 ۸ زیارت‌کننده

ج) درک مطلب

پاسخ ۳

- ۱ مانند آفتاب (بلندمرتبه و بارز) شوم.
 ۲ مشغول شدن
 ۳ غیبت و بدگویی کردن

د) دانش‌های ادبی

پاسخ ۴

- ۱ تنفس صبح
 ۲ سعدی

«علی شریعتی»

اعلام و اشخاص

۱ زادگاه - تولد

۲ زندگی نامه مختصر

۳ رشته تحصیلی

۴ آثار

۵ وفات

در سال ۱۳۱۲ در مریزان خراسان به دنیا آمد.

نویسنده و اندیشمند معاصر و فرزند استاد محمدتقی شریعتی بود.

در رشته‌های جامعه‌شناسی و تاریخ ادیان دکترا گرفت.

فاطمه فاطمه است، کویر، اسلام‌شناسی و ...

در سال ۱۳۵۶ چشم از جهان فرو بست.

معنا	واژه	معنا	واژه
کاری شگفت و عجیب انجام دادن؛ معجزه	اعجاز	شناخت	معرفت
در حال ذوب	مذاب	یادگرفتن، آموختن	فراگرفتن
بالا بردن	برافراشتن	صاف، گوارا	زالال
شادابی، خوش حالی	نشاط	لذیذ، مناسب برای گوارش	گوارا
کلمه‌ای است که پس از دعا گویند. به معنای برآور،	آمین	اطمینان ب شک	یقین
بپذیر، اجابت کن	وداع	بزرگی	عظمت
خدا حافظی	خویشاوند	بزرگی، جلال	شکوه
فامیل، قوم	نظر	تعجب برانگیز	شگفت
نگاه	معصوم	شکوه، بزرگی، شوکت	جلال
پاک، بی گناه	سرشار	آفریدگار، پروردگار، خداوند	خالق
پُر	تلخیص	محو	غرقه
خلاصه		نهاد، ذات	ضمیر

واژگان